

1838

Nyhedspost.

Nestved den 22de Marts 1838. Nestveds Brændeviinsbrændere have i de sidste Aar lidt overordentlig stor Skade ved det nærliggende Mogenstrups Brændeviinsværk, da Brændeviin derfra indførtes i Byen under en meget lille Consumtionsafgift, nemlig 1 skilling pr. Pot, medens Afgiften i Vordingborg og Præsto var 5 skilling. Derved bevirkedes, at Byens Kjøbmænd toge Brændeviin til Udsalg fra dette Værk, som desuden ved andre gunstige Omstændigheder kunde levere det billigere end Kjøbskædens egne Brændeviinsbrændere; Mogenstrup købte atter Kornvarer af Kjøbmændene, og Byens Brændeviinsbrændere indskrænkedes i Henseende til Omsætning og Virksomhed. At dette maatte have skadelige Følger for den hele By, var oienfynligt. En særdeles vigtig og gavnlig Bestemmelse for Nestved er derfor General-Toldkammerets nylig fattede Beslutning, at Afgiften paa Mogenstrups Brændeviin, som indføres i Nestved, skal staae i Lighed med den i Vordingborg og Præsto gjældende, og altsaa forhøies til 5 skilling pr. Pot. — Vi have nylig omtalt en anden vigtig Bestemmelse for Nestved og udtalt vor Glæde deraf; ogsaa denne, troe vi, fortjener al Tak og Paaskjønnelse, og tyder hen paa, at man vil søge at hjælpe denne By, som engang har været saa velhavende.

Nyhedspost.

Næstved den 22de marts 1838. Nestveds brændeviinsbrændere have i de sidste aar lidt overordenlig stor skade ved det nærliggende Mogenstrup Brændeviinsværk, da brændevin derfra indførtes i byen under en meget lille consumptionsafgift, nemlig 1 skilling pr. pot, medens afgiften i Vordingborg og Præstø var 5 skilling. Derved bevirkedes, at byens kjøbmænd toge brændeviin til udsalg fra dette værk, som desuden ved andre gunstige omstændigheder kunde levere det billigere end kjøbstændens egne brændeviinsbrændere; Mogenstrup købte atter kornvarer af kjøbmændene, og byens brændeviinsbrændere indskrænkedes i henseende til omsætning og virksomhed. At dette maatte have skadelige følger for den hele bys liv, var øiensynligt. En særdeles vigtig og gavnlig bestemmelse for Nestved er derfor General-Toldkammerets nylig fattede beslutning, at afgiften paa Mogenstrups brændeviin, som indføres i Nestved, skal staa i lighed med den i Vordingborg og Præstø gjældende, og altsaa forhøies til 5 skilling pr. pot. — Vi have nylig omtalt en anden vigtig bestemmelse for Nestved og udtalt vor glæde deraf; ogsaa denne, troe vi, fortjener al tak og paaskjønnelse, og tyder hen paa, at man vil søge at hjælpe denne by, som engang har været saa velhavende.

N° 43.

Nestved Ugeblad

eller

Præsto Amts Tidende.

Redigeret, udgivet og forlagt af M. Goldschmidt.

Fredagen den 15^e April 1838.

Nyhedspost.

Nestved den 12te April 1838. Hr. J. Sidenius, Borger og Brændevinsbrænder i Nykjøbing, har i Loll. Falks. Stiftstidende taget til Gjenmæle imod en Artikel i vort Blads No. 37, betræffende Indførselen af Mogenstrup Brændeviin til Nestved. Det er os i dette Tilfælde ubehageligt, at vi ikke kjende Hr. Sidenius og de af hans Forhold, som han omtaler, da vi derved forhindres fra at føre Striden over paa hans eget Gebeet, hvilket han synes at ønske; men vi troe, at denne Omstændighed vil skænke os den Fordeel, at vor Dom over hans Meninger vil blive fuldkommen uhildet og ikke indskrænket ved nogen forudfattet Mening. Vi ville derfor gjenneengaae hans Artikel uden at tage Hensyn til ham selv og bede Enhver bemærke dette, før han gjenneengaaer vore følgende Linier. — Vi have havt det særegne Held, at de Folk, som have fremsat Noget imod os, have yttret saa besynderlige Meninger og saa mærkelige Raisonnementer, at de snarere skadede end gavnede deres egen Sag. Saaledes var der engang en Mand, der omtalte Nestveds Klædefabrik, og for at komme os tillivs erklærede, at han vilde støtte en Ting, der skulde til at falde, paa en Ting, som ikke kunde staa. Analogt hermed forsikrer Hr. Sidenius, at vi have begaaet en Feil, fordi vi have undladt at levere en feilagtig Meddelelse. Af vor Beretning, at Mogenstrup Brændeviinsbrænderi har foraarsaget Brænderierne i Nestved stor Skade, tager han nemlig Anledning til at formode, at vi havde anset den lille Indførselsconsumtion for den eneste Afgift, som gik af Mogenstrup Værk, og saaledes begaaet en Feil, medens vi med fuld Føie have undladt at begaae den; at underrette Læserne om en Ting, der maatte ansees dem bekjendt, blot for derved at undgaae at vække urimelige Formodninger, kunde aldrig falde os ind. Af vor Bemærkning om den større Afgift ved Indførselen i Vordingborg og Præsto tager Hr. S. Anledning til at sige: „Naar endvidere bemærkes, at Mogenstrup Brændeviinsbrænderi nu maa betale 5 skilling af det Brændeviin, som indføres til Nestved, ligesom det forhen har maattet betale for det, som indførtes til Vordingborg og Præsto, da er dette „ogsaa“ en Feiltagelse; thi, naar Brændeviin er indført til Nestved fra Mogenstrup og 1 skilling pr. Pot er betalt, da maa vel, naar dette igjen udføres fra Nestved til een af de omtalte Byer, ved Indførselen betales med 5 skilling pr. Pot, men disse 5 skilling godtgjøres igjen i Nestved paa meget ubetydeligt nær.“ Ved denne Sætning, hvorpaa vi ikke behøve at indlade os noiere, mener Hr. S. at levere et udmærket Beviis for, at General-Toldkammerets Beslutning ikke er vigtig og gavnlig for Nestved; istedet derfor beviser han kun, at de andre Byer ogsaa kunde have lidt Skade; at det ikke har været Tilfælde i saa

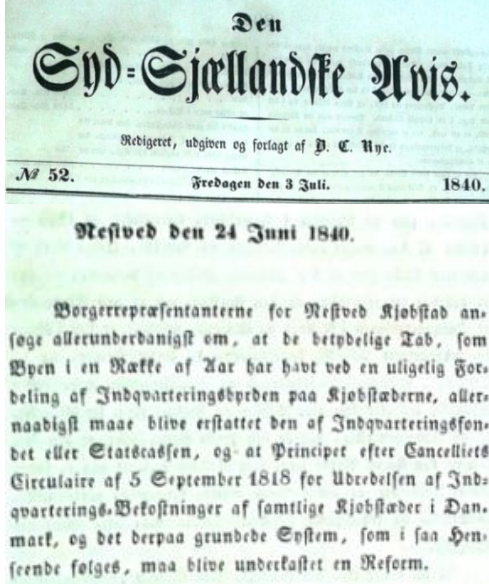
Nyhedspost.

Næstved den 12te april 1838. Dr. J. Sidenius, borger og brændeviinsbrænder i Nykjøbing, har i Loll. Falster Stiftstidende taget til gjenmæle mod en artikel i vort blad no. 37, betræffende indførselen af Mogenstrup brændeviin til Nestved. Det er os i dette tilfælde ubehageligt, at vi ikke kjende hr. Sidenius og de af hans forhold, som han omtaler, da vi herved forhindres fra at føre striden over paa hans eget gebeet, hvilket han synes at ønske; men vi troe, at denne omstændighed vil skænke os den fordeel, at vor dom over hans meninger vil blive fuldkommen uhildet og ikke indskrænket ved nogen forudfattet mening. Vi vilde derfor gjenneengaa hans artikel uden at tage hensyn til ham selv og bede enhver bemærke dette, før han gjenneengaaer vore følgende linier. — Vi have havt det særegne held, at de folk, som have fremsat noget imod os, have yttret saa besynderlige meninger og saa mærkelige raisonnementer, at de snarere skadede end gavnede deres egen sag. Saaledes var der engang en mand, der omtalte Nestveds Klædefabrik, og for at komme os tillivs erklærede, at han vilde støtte en ting, der skulde til at falde, paa en ting, som ikke kunde staa. Analogt hermed forsikrer hr. Sidenius, at vi have begaaet en feil, fordi vi have undladt at levere en feilagtig meddelelse. Af vor beretning, at Mogenstrup Brændeviinsbrænderi har foraarsaget brænderierne i Nestved stor skade, tager han nemlig anledning til at formode, at vi havde anset den lille indførselsconsumtion for den eneste afgift, som gik af Mogenstrup Værk, og saaledes begaaet en feil, medens vi med fuld føie have undladt at begaae den; at underrette læserne om en ting, der maatte ansees dem bekjendt, blot for derved at undgaae at vække urimelige formodninger, kunde aldrig falde os ind. Af vor bemærkning om den større udgift ved indførselen i Vordingborg og Præstø tager hr. S. anledning til at sige: Naar endvidere bemærkes, at Mogenstrup Brændeviinsbrænderi nu maa betale 5 skilling af det brændevin, som indføres til Nestved, ligesom det forhen har maattet betale for det, som indførtes til Vordingborg og Præstø, da er det "ogsaa" en feiltagelse; thi, naar naar brændevin er indført til Nestved fra Mogenstrup og 1 skilling pr. pot er betalt, da maa vel, naar dette igjen udføres fra Nestved til én af de omtalte byer, ved indførselen betales med 5 skilling pr. pot, men disse 5 skilling godtgjøres igjen i Nestved paa meget ubetydeligt nær". Ved denne sætning, hvorpaa vi ikke behøver at indlade os nærmere, mener hr. S. at levere et udmærket beviis for, at General-Toldkammerets beslutning ikke er vigtig og gavnlig for Nestved; i stedet derfor beviser han kun, at de andre byer ogsaa kunde have lidt skade; at det ikke har været tilfældet i saa ...

høi Grad som ved Nestved, er da andre Omstændigheds Skyld, hvoriblandt den længere Afstand og den mindre Omsætning maa regnes, og det er altsaa aabenbart at Hr. S. leverer et Forsvar for den Ting, som han har villet modbevise. Han gaar imidlertid videre og fremfætter den Paastand, at Mogenstrup ingenlunde har bevirket Brænderiernes Forfald i Nestved ved de Begunstigelser, som det har nydt, men at Grunden til denne Omstændighed maa søges i Brændeviinsbrændernes Mangel paa Duelighed og Driftscapital, som har forhindret dem i at concurrere med Mogenstrup. Derfor kunde Frøken Kaas gjerne have anlagt sit Brænderi i Nestved og vilde dog være fuldkommen til samme resultat som nu og dog have skadet Nestveds Brændeviinsbrænderne. — Enhver maa tilstaa, at det er haarde Ord for Brændeviinsbrænderne i Nestved; det er tillige høist uretfærdigt og anmassende at strafende dem Duelighed og Driftscapital; hvad enten en Stænderdeputeret eller en Brændeviinsbrænder siger det, saa burde han drages til Ansvar for en saadan Beskyldning især for den første. Vi modsiges derfor foreløbig paa det bestemteste denne Paastand og overlade til Dhrr. Hasling, Wille, Hansen, Friis, Fuglede, Rudolph, Steinholm, Peder og Salle, ic., om de vilde taale denne fornærmelse. Saavidt os er bekjendt, have disse Mænd kraftigt arbejdet imod Mogenstrup og endog opoffret endel af deres Formue i denne Kamp. At de ikke have kunnet seire, at flere af deres Colleger have maattet bukke under, at Mogenstrup selv har faaet mere Magt, har sin Grund i dette Værks Fordele ved de tilstaaede Begunstigelser, og vi troe at burde opfordre enhver Borger af Nestved til at fremkomme med de Grunde, som kunde fremsættes imod General-Toldkammerets Beslutning, eller bevise, at denne ikke er til Gavn for Byen. — Dersom Frøken Kaas havde anlagt sit Brænderi i Nestved, vilde det vist ikke være gaaet saaledes som nu. Alle Fordele vilde da have været lige for hende og Brændeviinsbrænderne, dersom man ikke aabenbart vilde have begaaet den mest skrigende Uret imod Byen. Skulde hun derfor have solgt saa meget under Prisen som nu, vilde hun vel have skadet disse, men tillige sig selv saa meget, at hun, sine store Resourcer uagtet, snart havde maattet ophøre. Desuden vilde et saadant Værk trække en stor Søgning til Byen; Brændeviinsbrænderne, som hyppigst tillige ere Kjøbmænd, vilde ved den store Omsætning paa deres øvrige Varer bedre kunne taale Tabet paa Brændeviinsbrænderi, eller vel endog uden Skade kunne overlade Frøkenen al Brændeviinsbrænderi. Hr. S. tilstaaer rigtignok, at Mogenstrup har haft nogle Fordele for Brændeviinsbrænderi i Nestved, men angrer strax denne tilstaaelse og siger, at disse sidste igjen have haft Fordele fremfor Mogenstrup. Det vilde være interessant at see et Beviis for denne sidste Paastand; det er desuden nyt og uhørt at see et Forsvar for, at en By, som ved uheldige Omstændigheder, ugunstige Betingelser, skadelige Forholdsregler ic. ic. var bragt ned fra en høi Grad af Velstand til en dyb Fattigdom, endnu maatte have det uheld at en Hofdame, med store pecuniære Hjælpebidler, erholdt Tilladelse til at anlægge et Værk, som nødvendigvis maatte trække Søgning fra Byen, og dertil ved Begunstigelser og heldige Omstændigheder kunde seire i Concurrencen med Byens Borgere; thi den friere Beliggenhed, det mindre aktive Toldopsyn, leiligheden til en forceret Drift, en ubetydelig Indførselsconsumtion ere Omstændigheder, der til Nestveds Skade kun altfor meget har været til Gavn for Mogenstrup. Vi kalde derfor endnu

... høi grad som ved Nestved, er da andre omstændighedens skyld, hvoriblandt den længere afstand og den mindre omsætning maa regnes, og det er altsaa aabenbart at hr. S. leverer et forsvar for den ting, som han har villet modbevise. Han gaar imidlertid videre og fremhæver den paastand, at Mogenstrup ingenlunde har bevirket brænderiernes forfald i Nestved ved de begunstigelser, som det har nydt, men at grunden til denne omstændighed maa søges i brændeviinsbrændernes mangel paa duelighed og driftscapital, som har forhindret dem i at concurrere med Mogenstrup. Derfor kunde Frøken Kaas gjerne have anlagt sit brænderi i Nestved og vilde dog være fuldkommen til samme resultat som nu og dog have skadet Nestveds brændeviinsbrænderne. — Enhver maa tilstaa, at det er haarde ord for brændeviinsbrænderne i Nestved; det er tillige høist uretfærdigt og anmassende at frekjennde dem duelighed og driftscapital; hvad enten en stænderdeputeret eller en brændeviinsbrænder siger det, saa burde han drages til ansvar for en saadan beskyldning især for den første. Vi modsige derfor foreløbig paa det bestemteste denne paastand og overlade til Dhrr. Hasling, Kilde, Hansen, Friis, Fuglede, Rudolph, Steinholm, Peder og Salle, ic., om de vil taale denne fornærmelse. Saavidt os er bekjendt, have disse mænd kraftigt arbejdet imod Mogenstrup og endog opofret endel af deres formue i denne kamp. At de ikke have kundet feire, at flere af deres kolleger have maattet bukke under, at Mogenstrup stedse have faaet mere magt, har sin grund i dette værks fordele ved de tilstaaede begunstigelser, og vi troe at burde opfordre enhver borger af Nestved til at fremkomme med de grunde, som kunde fremsættes imod General-Toldkammerets beslutning, eller bevise, at denne ikke er til gavn for byen. — Dersom Frøken Kaas havde anlagt sit brænderi vilde det vist ikke være gaaet saaledes som nu. Alle fordele vilde da have været lige for hende og brændeviinsbrænderne, dersom man ikke **aabenbart** vilde have begaaet den mest skrigende uret mod byen. Skulde hun derfor have solgt saa meget under prisen som nu, vilde hun vel have skadet disse, men tillige sig selv saa meget, at hun, sine store ressourcer uagtet, snart havde maattet ophøre.

Desuden vilde et saadant værk trække en stor søgning til byen; brændeviinsbrænderne, som hyppigst tillige ere kjøbmænd, vilde ved den store omsætning paa deres øvrige varer bedre kundet taale tabet paa brændevin, eller vel endog uden skade kundet overlade frøkenen al brændeviinsbrænderi. Hr. S. tilstaaer rigtignok, at Mogenstrup har haft nogle fordele for brændeviinsbrænderi i Nestved, men angrer strax denne tilstaaelse og siger, at disse sidste igjen have haft fordele fremfor Mogenstrup. Det vilde være interessant at se et beviis for denne sidste paastand; det er desuden nyt og uhørt at see et forsvar for, at en by, som ved uheldige omstændigheder, ugunstige betingelser, skadelige forholdsregler m. m. var bragt ned fra en høi grad af velstand til en dyb fattigdom, endnu maatte have det uheld, at en hofdame, med store pecuniære hjælpemidler, erholdt tilladelse til at anlægge et værk, som nødvendigvis maatte trække søgning fra byen, og dertil ved begunstigelse og heldige omstændigheder kunde feire i concurrencen med byens borgere; thi den friere beliggenhed, det mindre aktive toldopsyn, leiligheden til en forceret drift, en ubetydelig indførselsconsumtion ere omstændigheder, der til Nestveds skade kun altfor meget har været til gavn for Mogenstrup.

	<p>engang General-Toldkammerets Foranstaltning glædelig, og dersom Forholdene imellem Nykjøbings Beboere og Hr. Sidenius lignede dem imellem Mogenstrup og Nestved, og Nestved Ugeblad var Nykjøbing Ugeblad, saa vilde vi ogsaa kalde General-Toldkammerets Bestemmelse glædelig for Nykjøbing. At Hr. Sidenius for at blive consequent forsvare Mogenstrups Sag og derved tillige sin egen, finde vi ganske i sin Orden; vi haabe derfor til Gjengjæld, at han ikke oftere vil søge at forbitte vor Glæde over en Foranstaltning, hvis Gavn for en heel By er saa indlysende, og hvorved Ingen sker Uret, undtagen man vil kalde det Uret, at Ligelighed tilveiebringes i Statsborgernes Forhold. Vi antage tvertimod, at General-Toldkammerets Beslutning er udgaaet fra et Princip, som, hvis det allevegne udøvedes, rigtignok vilde bringe enkelte til at græde, men virksomt bidrage til det heles Gavn og Fremgang.</p>	<p>Vi kalde derfor endnu engang General-Toldkammerets foranstaltning glædelig, og dersom forholdene imellem Nykjøbings beboere og hr. Sidenius lignede dem imellem Mogenstrup og Nestved, og Nestved Ugeblad var Nykjøbing Ugeblad, saa vilde vi ogsaa kalde General-Toldkammerets foranstaltning glædelig for Nykjøbing. At hr. Sidenius for at blive concequent forsvarer Mogenstrups sag og derved tillige sin egen, finde vi ganske i sin orden; vi haabe derfor til gengjæld, at han ikke oftere vil søge at forbittre vor glæde over en foranstaltning, hvis gavn for en heel by er saa indlysende, og hvorved ingen sker uret, undtagen man vil kalde det uret, at ligelighed tilveiebringes i statsborgernes forhold. Vi antage tverimod, at General-Toldkammerets foranstaltning er udgaaet fra et princip, som, hvis det allevegne udøvedes, rigtignok vilde bringe enkelte til at græde, men virksomt bidrage til det heles gavn og fremgang.</p>
1840	 <p>Den Syd-Sjællandske Avis. Redigeret, udgiven og forlagt af B. C. Ny. N° 52. Fredagen den 3 Juli. 1840. Næstved den 24 Juni 1840.</p> <p>Borgerrepræsentanteens for Næstved Kjøbstad ansøge allerunderdanigst om, at de betydelige Tab, som Byen i en Række af Aar har havt ved en uligelig Fordeling af Indkvarteringsbyrden paa Kjøbstæderne, allernaadigst maae blive erstattet den af Indkvarteringsfondet eller Statskassen, og at Principet efter Cancelliets Circulaire af 5 September 1818 for Udbredelsen af Indkvarterings-Bekostninger af samtlige Kjøbstæder i Danmark, og det derpaa grundede System, som i saa Henseende følges, maa blive underkastet en Reform.</p>	<p>Næstved den 24. juni 1840.</p> <p>Borgerrepræsentanterne for Næstved Kjøbstad ansøge allerunderdanigst om, at de betydelige tab, som byen i en række af aar have havt ved en ulige fordeling af indkvarteringsbyrden for kjøbstæderne, allernaadigst maatte blive erstattet den af Indkvarteringsfondet eller Statskassen, og at princippet efter Cancelliets circulære af 5 september 1818 for udbredelsen af indkvarterings-bekostninger af samtlige kjøbstæder i Danmark, og det derpaa grundede system, som i saa henseende følges, maa blve underkastet en reform.</p>

Til Kongen.

Da en Deputation fra Nestved forenede Communalbestyrelse i December Maaned f. A. havde den Ære og overbringe Deres Majestæt Byens allerunderdanigste Opklæbning til Deres Tronbestigelse, behagede det Deres Majestæt at tilsige Communen Deres kongelige Hyldest og Naade, samt tillige at ytre Deres Interesse for dens Træved, og tillade at den allerund. maatte henvende sig til D. M. med Andragender sigtende til at fremme samme.

Dette allernaadigste Tilsagn giver os Haab om at Deres Majestæt vil skænke en Gjenstand, der griber stærkt ind i Byens oeconomicke Forfatning og som hviler tungt paa dens Indvaanere, Deres allernaadigste Opmærksomhed. Denne Gjenstand er Nestved militaire Indquartering. I mange Aar har Byen dybt følt Trykket af Indquarteringsbyrden, og flere Gange har Communalbestyrelsen søgt at erholde Lettelse for Communen i samme, men uden Held. Deres Majestæts Retfærdighedskjærlighed vil ei tillade at en Byrde, der vel er paalagt Kjøbstads-Communerne, men efter sin Beskaffenhed maa betragtes som en Statsbyrde, ved sin ulige Fordeling, præjudicerer en enkelt By, og D. M. Viisdom vil finde Midler til at udjævne den opstaaede Ulighed overensstemmende med Retfærdighedens Krav. I denne Overbeviisning have vi, som Repræsentanter for Nestveds Commune, anseet det for en os paaliggende hellig Pligt, allerunderdanigst for D. M. at fremstille saavel i hvor høi en Grad, den militaire Indquartering i Nestved tærer paa Byens Marv, som hvor urigtigt, saavidt vi formaar at indsee, det Princip er, ifølge hvilket Indquarteringsbyrden er fordelt paa samtlige Landets Kjøbstæder, med Undtagelse af Kjøbenhavn. Vi skulle saaledes allerunderd. tillade os at bemærke:

I.

I henseende til det Byrdefulde ved Indquarteringen for Nestved Kjøbstad.

Tager man i Betragtning, at Byen har et betydeligt Opland og god Handel, skulde det synes, at dens

Til Kongen.

Da en deputation fra Nestved forenede kommunalbestyrelse i december maaned f.aa. havde den ære at overbringe Deres Majestæt byens allerunderdanigste lykønskning til Deres tronbestigelse, behagede det Deres Majestæt at tilsige kommunen Deres kongelige hyldest og naade, samt tillige at ytre Deres interesse for dens tarv, og tillade at den allerunderd. maatte henvende sig til D.M. med andragender sigtende til at fremme samme.

Dette allernaadigste tilsagn giver et haab om at Deres Majestæt vil skænke en gjenstand, der griber stærkt ind i Deres oeconomicke forfatning og som hviler tungt paa dens indvaanere, Deres allernaadigste opmærksomhed. Denne gjenstand er Nestved militaire indquartering. I mange aar har byen dybt følt trykket af indquarteringsbyrden, og flere gange har kommunalbestyrelsen søgt at erholdelse lettelse for kommunen i samme, men uden held. Deres Majestæts retfærdighedskjærlighed vil ei tillade at en byrde, der vel er paalagt kjøbstads-kommunerne, men efter sin beskaffenhed maa betragtes som en statsbyrde, ved sin ulige fordeling, præjusticerer en enkelt by, og D. Ms. viisdom vil finde midler til at udjævne den opstaaede ulighed overensstemmende med retfærdighedens krav. I denne overbeviisning haver vi, som repræsentanter for Nestved kommune, anseet det for en os paaliggende hellig pligt, allerunderdanigst for D. M. at fremstille saavel i hvor høi en grad, den militaire indquartering i Nestved tærer paa byens marv, som hvor urigtigt, saavidt vi formaar at indsee, det princip er, ifølge hvilket indquarteringsbyrden er fordelt paa samtlige landets kjøbstæder, med undtagelse af Kjøbenhavn. Vi skulde saaledes allerunderd. tillade os at bemærke:

I.

I henseende til det byrdefulde ved indquarteringen for Nestved kjøbstad.

Tager man i betragtning, at byen har et betydeligt opland og god handel, skulde det synes, at dens ...

Næringsdrift maatte florere, og at Velstand maatte være en naturlig følge deraf. Dette er imidlertid ingenlunde Tilfældet; thi Nestved har ingen Rigdom, liden Velstand og megen Fattigdom; — de faste Eiendomme staae i en lav Priis og langt under deres Værdi; Bykatterne ere høie, og Byen befinder sig i det hele taget i en fortrykt Tilstand. Spørger man om Aarsagen hertil, da vil man, ved at undersøge Forholdene, komme til det Resultat, at Indqvarteringen er den væsentligste eller i det mindste en af Hovedaarsagerne.

Det er alene denne Byrde, der har gjort en høj Skatteligning nødvendig, og Skatternes Størrelse nedfatter igjen de faste Eiendommens Værdi; — Haandværksdriften, der allerede i flere Aar er bleven svækket og sat tilbage ved de Landhaandværkerne tilstaaede Bevillinger og Concessioner, nedtrykkes ved de høie Skatter, som det store Antal ubemidlede og fattige Haandværkere ikkun med største Besværlighed kunde præstere, og som hindre dem i at arbejde sig op; — Handelen er saa fordeelt imellem en heel Deel mindre Kjøbmand, at disse ligeledes føle sig bevræredt ved Skatterne, og det samme gælder om Brænderidriften, forsaavidt denne ved Anlægget af **Mogenstrup** Brænderi fik et meget føleligt Stød, og ved Skatterne ikke føler sig mindre trykket.

Seer man hen til andre Stæders Communeudgifter, da vil det og besindes, at Bykatterne i Nestved forholdsvis ere meget højere end i de af dem, som ikke ere belastede med en lignende trykkelige Indqvartering. Herpaa skulle vi, til Exempel, allerunderdanigst tillade os at anføre Slagelse, der vel ogsaa har militair Indqvartering, men som Byens Indvaanere neppe, med Hensyn til dennes Ubetydelighed, Byens store Folkemængde og almindelige Velstand, finde sig generede ved paa nogen følelig Maade.

Ifølge en offentlig anstillet Sammenligning*) af de forskjellige Maader, paa hvilke Bykatterne lignedes i Slagelse, Roskilde og Helsingør, have disse Skatter i Slagelse udgjort i 1839 tilsammen . . . . . 6448 Rbd. 3 Mk. 7 Sk. hvorimod de i Nestved for dette Aar ere paalignede med . . . . . 8647 — 3 — 15 — altsaa med et højere Beløb af . . . . . 2199 Rbd. 0 Mk. 8 Sk. Tages det nu endvidere i allernaadigst Betragtning: at Slagelse har 600—700 Indvaanere mere end Nestved; — at den har et betydeligt større og bedre Avlsbrug, hvoraf omtrent Halvdelen af Byens Næringskat udredes, istedet for at aldeles ingen Næringskat præsteres af Jordbruget i Nestved, samt endvidere: at Slagelse har en større Handel og Haandværksdrift end Nestved; — at Brænderierne i den førstnævnte af disse Stæder drives stærkt og i langt større Omfang end i den sidste; — saa og: at Slagelse har en lærd Skole og et rigt Hospital, der begge føre Byens Velstandstilvækst; — saa tør vi allerund. antage, at Deres Majestæt vil finde det klart, at Slagelse, i Forhold hertil, svarer betydeligt mindre i Bykatter end Nestved for enhver Contribuents Vedkommende.

Men vi skulle allerund. tillade os nærmere at gaae ind paa en direkte Sammenligning af selve Indqvarterings Udgifternes Størrelse i Nestved og i Slagelse.

I Nestved lignedes disse Udgifter omtrent med et Beløb af

*) "Fædrelandet" No. 183, 1840.

... næringsdrift maatte florere, og at velstand maatte være en naturlig følge deraf. Dette er imidlertid ingenlunde tilfældet; thi Nestved har ingen rigdom, liden velstand og megen fattigdom; - de faste eiendomme staae i en lav priis og langt under deres værdi; byskatterne er høie, og byen befinder sig i det hele taget i en fortrykt tilstand. Spørger man om aarsagen hertil, da vil man, ved at undersøge forholdene, komme til det resultat, at indqvarteringen er den væsentligste eller i det mindste en af hovedaarsagerne.

Det er alene denne byrde, der har gjort en høj skatteligning nødvendig, og skatternes størrelse nedsætter igjen de faste eiendommens værdi; - haandværkerbedriften, der allerede i flere aar er bleven svækket og sat tilbage ved de landhaandværkerne tilstaaede bevillinger og concessioner, nedtrykkes ved de høie skatter, som det flere antal ubemidlede og fattige haandværkere ikkun med største besværlighed kunde præstere og som hindre dem i at arbejde sig op; - handelen er saa fordelt imellem en heel deel mindre kjøbmænd, at disse ligeledes føle sig besværrede ved skatterne, og det samme gjælder om brænderidriften, forsaavidt denne ved anlægget af **Mogenstrup** Brænderi fik et meget føleligt stød, og ved skatterne ikke føler sig mindre trykket.

Seer man til andre stæders kommuneudgifter, da vil det og besindes, at byskatterne i Nestved forholdsvis ere meget højere end de af dem, som ikke ere belastede med en lignende indqvartering. Herpaa skulde vi, til eksempel, allerunderdanigst tillade os at anføre Slagelse, der vel ogsaa har militair indqvartering, men som byens tilvaanere neppe, med hensyn til dennes ubetydelighed, byens større folkemængde og almindelige velstand, finde sig generede ved paa nogen følelig maade.

Ifølge en offentlig anstillet sammenligning*) af de forskellige maader, paa hvilke byskatterne lignedes i Slagelse, Roskilde og Helsingør, have disse skatter udgjort i 1839 tilsammen ..... 6448 Rbd. 3 Mk. 7 Sk. hvorimod de i Nestved for dette aar

ere paalignede med ..... 8647 - 3 - 15 - altsaa med et højere beløb af 2199 Rbd. 0 Mk 8 Sk.

Tages det nu endvidere i allernaadigst betragtning: at Slagelse har 600-700 indvaanere mere end Nestved; - at den har et betydeligt større og bedre avlsbrug, hvoraf omtrent halvdelen af byens næringsskat udredes, i stedet for at aldeles ingen næringsskat præsteres af jordbruget i Nestved, samt endvidere: at Slagelse har en større handel og haandværkerbedrift end Nestved; at brænderierne i den førstnævnte af disse stæder trives stærkt og i langt større omfang end i den sidste; - saa og: at Slagelse har en lærd skole og et rigt hospital, der begge føre byens velstandskilder; - saa tør vi allerunderd. antage, at Deres Majestæt vil finde det klart, at Slagelse, i forhold hertil, svarer betydeligt mindre i byskatter end Nestved for enhver contribuents vedkommende.

Men vi skulde allerunderd. tillade os nærmere at gaae ind paa en direkte sammenligning af selve indqvarterings udgifternes størrelse i Nestved og i Slagelse.

*) "Fædrelandet" no. 183, 1840.

imellem 4300 Rbd. og 4400 Rbd. Sølv, eller efter et Middeltal med . . . . . 4350 Rbd. Sølv.

hvorimod de i Slagelse, indbegreben Hjelpe-
skatten, som Byen maa udrede, udgjør om-
trent . . . . . 930 Rbd. Sølv.

og altsaa mere i Nestved . . . . . 3420 Rbd. Sølv.

hvorfra dog gaar Hjelpe-skatten, som denne By
faar godtgjort af Indqvarteringsfondet, der
forhen indtil 1838 udgjorde 420 Rbd., men nu 530 — —
Nestved udreder følgende . . . . . 2890 Rbd. Sølv.

aarligen mere i Indqvarteringsudgifter end Slagelse. At heri,
naar tillige sees hen til de ovenanførte Omstændigheder, er et
stort Misforhold, tør vi fremdeles allerund. forhaabe vil være
D. M. indlysende. Vel hedder det nu i Cancelliets Circulaire af
3 September 1818, at Indqvarteringen „er forbunden med For-
dele for de næringsdrivende Borgere, og at disse Borgerklasser i
de Kjøbstæder, som ikke have Indqvartering, maae savne slige
Fordele, uagtet de alligevel maae bidrage til Udredelse af Ind-
qvarteringsudgifterne,“ — hvoraf altsaa skulde følge, at Nestved
Indvaanere, i den større Fordeel Byen havde af den større Ind-
qvartering end Slagelse af den mindre, skulde finde Erstatning
for den ovenomtalte højere Skattebyrde. — Men vi tør allerund.
antage, at om de beqvarterede Stæder endogaa havde saa store
Fordele, som er forudsat i Cancelliets Circulaire af 1818 —
hvilket vi dog meget maae betvivle og bestride, ifølge hvad vi
nedenfor skulde give os den allerund. Frihed at bemærke; — saa
er det dog let at indsee, at den Forskjel, der er paa Størrelsen
af Indqvarteringen i Nestved og Slagelse, nemlig: at her i Byen
er indqvarteret 25—26 Landsenerer, 15 Underofficerer, og 15
Officerer, militære Embedsmænd og Haandværkere mere end i
Slagelse, umuligt kan give Nestved en Fordeel frem for Slagelse,
af sin Indqvartering, der er lig 2890 Rbd., eller at den kan
komme den større Byrde nær, som Nestved fordeelt paa et
færre Antal Individier og under langt mindre favorable, oeconomicke,
mercantile og industrielle Omstændigheder, maa bære mere end
Slagelse.

At nu heller ikke den Fordeel, som Cancelli-Circulæret af
3 September 1818 forudsætter, at enhver beqvarteret Kjøbstad
har af Indqvarteringen, og hvorpaa Principet for Reguleringen
af Indqvarteringsbyrden er bygget, er saa stor som den i sin
Tid anordnede General-Indqvarteringscommission har antaget,
formene vi allerunderdanigst, og vi skulde i saa Henseende lige
underdanigst søge at opløse Rigtigheden af denne vor For-
mening, dels ved at anføre den Decourt, som Nestved paa Grund
af berørte præsumerede Fordeel, maa lide i de af Byens Ind-
qvarteringsudgifter, som ere komne under Beregning ved Gene-
ralligningen, og dels ved, i Forbindelse hermed og med de
øvrige Udgifter, som Byen har havt i Anledning af Indqvar-
teringen, at berøre selve de Fordele, der antages at skulle tilflyde
af de beqvarterede Stæder ved Indqvarteringen, forsaavidt Nest-
ved angaaer.

Denne Byes samtlige Indqvarteringsudgifter udgjøre aarligen,
som ovenfor allerund. anført, omtrent . 4350 Rbd. Sølv.

Ifølge Generalligningen, hvorved enhver Kjøb-
stad, hvad enten den er beqvarteret eller ikke,
er ansat til Udredelse af en vis Quota Deel
af Indqvarteringsudgifterne paa samtlige

I Nestved lignede disse udgifter aarligen med et beløb
af imellem 4300 Rbd. og 4400 Rbd. sølv, eller efter et
middeltal med .....4350 Rbd. sølv.

hvorimod de i Slagelse, indbegreben hjælpe-
skatten, som byen maa udrede, udgjør om-
trent ..... 930 Rbd. sølv.

og altsaa mere i Nestved .....3420 Rbd. sølv.

hvorfra dog gaar hjælpeskatten, som denne by
faar godtgjort af Indqvarteringsfondet, der
forhen indtil 1838 udgjorde 420 Rbd.,
men nu .....530 Rbd. sølv.

Nestved udreder følgende .....2890 Rbd. sølv.

aarligen mere i indqvarteringsudgifter end Slagelse. At
heri, naar tillige sees hen til de ovenanførte
omstændigheder, er et stort misforhold, tør vi fremdeles
allerunderd. forhaabe vil være D. M. indlysende. Vel
hedder det nu i Cancelliets cirkulære af 3 september
1818, at indqvarteringen ”er forbunden med fordele for de
næringsdrivende borgere, og at disse borgerklasser i de
kjøbstæder, som ikke have indqvartering, maae savne
slige fordele, uagtet de alligevel maae bidrage til
udredelse af indqvarteringsudgifterne,” — hvoraf altsaa
skulde følge, at Nestved indvaanere, i den større fordeel
byen havde af den større indqvartering end Slagelse af
den mindre, skulde finde erstatning for den ovenomtalte
højere skattebyrde. — Men vi tør allerunderd. antage, at
om de indqvarterede stæder endogaa havde faa flere
fordele, som er forudsat i Cancelliets cirkulære af 1818 —
hvilket vi dog maa meget betvivle og bestride, ifølge hvad
vi nedenfor skulde give os den allerunderd. frihed at
bemærke; - saa er det dog let at indsee, at den forskjel,
der er paa størrelsen af indqvarteringen i Nestved og
Slagelse, nemlig: at her i byen er indqvarteret 25-26
landsenerer, 15 underofficerer, og 15 officerer, militaire
embedsmænd og haandværkere mere end i Slagelse,
umuligt kan give Nestved en fordeel frem for Slagelse, af
sin indqvartering, der er lig 2890 Rbd., eller at den kan
komme den større byrde nær, som Nestved fordeelt paa
et færre antal individer og under langt mindre favorable,
oconomiske, mercantile og industrielle omstændigheder,
maa bære mere end Slagelse.

At nu heller ikke den fordeel, som Cancelli-cirkulæret
af 3 september 1818 forudsætter, at enhver beqvarteret
kjøbstad har en indqvartering, og hvorpaa princippet for
reguleringen af indqvarteringsbyrden er bygget, er saa
stor som den i sin anordnede General-Indqvarterings-
commission har antaget, formene vi allerunderdanigst, og
vi skulde i saa henseende lige underdanigst søge at
opløse rigtigheden af denne formening, dels ved at anføre
den decourt, som Nestved paa grund af berørte
præsumerede fordeel, maa lide i de af byens
indqvarteringsudgifter, som ere komne under beregning
ved generalligningen, og dels ved, i forbindelse hermed
og med de øvrige udgifter, som byen har havt i anledning
af indqvarteringen, at berøre selve de fordele, der
antages at skulde tilflyde af de beqvarterede stæder ved
indqvarteringen, forsaavidt Nestved angaaer.

Denne bys samtlige indqvarteringsudgifter udgjøre
aarligen, som ovenfor allerunderd. anført, omtrent 4350
Rbd. Sølv.

Ifølge generalligningen, hvorved enhver kjøb-
stad, hvad enten den er beqvarteret eller ikke,
er ansat til udredelse af en vis qvota deel
af indqvarteringsbekostningerne paa samtlige

Kjøbstæder i Danmark*) under Navn af Hjælpekat, der skulde tjene til Dækning af eller Godtgjørelse for de bequarterede Stæders Indquartering, udgjør det Bidrag, hvortil Restved er ansat, og hvilket med dets fulde Beløb bliver likvideret i Byens Indquarteringsudgifter 1296 Rbd. Sølv.
 igjen 3054 Rbd. Sølv.

Foruden denne Liquidation erholder Byen godtgjort af det ved Hjælpekat bandede Indquarteringsfond, som ovenfor anført . . . 530 — —
 Restved maa følgerig udrede omtrent . . . 2524 Rbd. Sølv.
 aarlig i Indquarteringsudgifter, hvorfor Byen ingen Godtgjørelse erholder, — og det er for denne Capital at Indquarteringen antages at skulle afgive en saa stor Fordeel, at den bliver ækvivalent derfor. — Men dette kunne vi aldeles ikke antage. Havde Byen ei havt Indquartering *in natura*, saa vilde den ikke engang, efter det allerede nævnte Cancellicirkulære, være kommen til at betale hele det Bidrag, hvortil den ved Generaligningen er ansat i Hjælpekat (1296 Rbd. Sølv); men i Lighed med hvad samtlige de ikke bequarterede Byer udrede af deres ansatte Hjælpekatbidrag, ikkun $\frac{1}{3}$ af samme til Indquarteringsfondet eller 432 Rbd. Sølv. Heraf følger, at naar Resten 864 Rbd. Sølv tillægges de ovenanførte 2524 Rbd. Sølv, saa har Byen aarlig udredt omtrent 3400 Rbd. Sølv mere end den efter Ligningen paa samtlige Kjøbstæder kunde have tilkommet, dersom den, istedetfor at have Indquartering *in natura*, havde contribuireret til de almindelige Indquarteringsudgifters Bestridelse lige med de ikke bequarterede Byer.

I hvor høi Grad trykkende nu en saadan Byrde, paalignet 251 Grundeiere og Næringsbrugere, og 85 Næringsbrugere, som ikke tillige ere Grundeiere, største Delen fattige Contribuenter, i Forening med de Byen paahvilende Kongelige Skatter og øvrige Communeskatter maa være, vil D. M. sikkert allernaadigst skønne, og vi skulle til yderligere Oplysning herom allerede tilføie, at Byens Skatter til Kæmnerkassen, indbegreben Vægterskat, udgjøre 2346 Rbd. 2 Mk., og til Fattigvæsenet, Skolerne og Kirkerne, samt Bidrag efter Pict. 15 Sept. 1832, lignet paa Formue og Leilighed, 2750 Rbd., og at altsaa de paalignede Indquarteringsudgifter alene udgjøre, paa 600—700 Rbd. nær, Halvdelen af samtlige Byens Communeskatter.

Hertil kommer endnu, at Byen maa afgive Qvarter, Lys og Varme til Underofficererne, hvorfor Værterne kun erholde den reglementerede Godtgjørelse, som inddrages under Indquarteringsskattens Paaligning, nemlig 20 Rbd. for hver Underofficer, men at Værterne maa betale 30—32 Rbd. for en saadan, der efter et Middeltal gjør 31 Rbd. for en Underofficer aarlig, der saaledes ogsaa kommer Byens Indvaanere separat til Last uden at derfor ydes nogen Erstatning.

Hvad nu dernæst angaar Byens Fordeel af Indquarteringen, da er det saa langt fra at denne, bestaaende af 23 Officerer og militaire Embedsmænd, samt af 95 Underofficerer og Soldater, afgiver en Fordeel for Byen, der i nogen Maade nærmer sig hine 3400 Rbd. Sølv, at vi meget mere ikke skønne, at den har nogen væsentlig Fordeel af samme. Officererne lade saaledes for en Del deres Uniformer m. v. sye i Kjøbenhavn

*) Disse udgjorde i 1788: 54,500 Rbd. D. G.

Kjøbstæder i Danmark*) under navn af hjælpekat, der skulde tjene til dækning af eller godtgjørelse for de bequarterede stæders indquartering, udgjør det bidrag, hvortil Nestved er ansat, og hvilket med dets fulde beløb bliver likvideret i byens indquarteringsudgifter 1296 Rdl. Sølv.
 igjen 3054 Rdl. Sølv.

Foruden denne liquidation erholder byen godtgjort af det ved hjælpekat bandede indquarteringsfond, som ovenfor anført .....530 Rdl. Sølv. aarlig i indquarteringsudgifter, hvorfor byen ingen godtgjørelse erholder, - og det er for denne kapital at indquarteringen antages at skulde afgive en saa stor fordeel, at den bliver ækvivalent derfor. — Men dette kunde vi aldeles ikke antage. Havde byen ei havt indquarteringen *in natura*, saa vilde den ikke engang, efter det allerede nævnte Cancellicirkulære være kommen til at betale hele det bidrag, hvortil den ved generaligningen er ansat i hjælpekat (1296 Rdl. sølv); men i lighed med hvad samtlige de ikke bequarterede byer udrede af deres ansatte hjælpekatbidrag, ikkun 1/3 af samme til indquarteringsfondet eller 432 Rbd. sølv. Heraf følger, at naar resten 864 Rbd. sølv tillægges de ovenanførte 2524 Rbd. sølv, saa har byen aarlig udredt omtrent 3400 Rbd. sølv mere end den efter ligningen paa samtlige kjøbstæder kunde have tilkommet, dersom den, i stedet for at have indquartering *in natura*, havde contribuireret til de almindelige indquarterings-udgifters bestridelse lige med de ikke bequarterede byer.

I hvor høi grad trykkende nu en saadan byrde, paalignet 251 grundeiere og næringsbrugere og 85 næringsbrugere, som ikke tillige ere grundeiere, størstedelen fattige contribuenter, i forening med de i byen paahvilende kongelige skatter og øvrige kommuneafgifter maa være, vil D. M. sikkert allernaadigst skønne, og vi skulde til yderligere oplysning herom allerede tilføje, at byens skatter til kæmnerkassen, indbegreben vægterskat, udgjøre 2346 Rbd., 2 Mk., og til fattigvæsenet, skolerne og kirkerne, samt bidrag efter Pict. 15 sept. 1832, lignet paa formue og leilighed, 2750 Rbd., og at altsaa de paalignede indquarteringsudgifter alene udgjøre, paa 600-700 Rbd. nær, halvdelen af samtlige byens kommuneudgifter.

Dertil kommer endnu, at byen maa afgive kvarterer, lys og varme til underofficererne, hvorfor værterne kun erholde den reglementerede godtgjørelse, som inddrages under indquarteringsskatternes paaligning, nemlig 20 Rbd. for hver underofficer, men at værterne maa betale 30-32 Rbd. for en saadan, der efter et middeltal gjør 31 Rbd. for en underofficer aarlig, der saaledes ogsaa kommer byens indvaanere separat til last uden derfor ydes nogen erstatning.

Hvad nu dernæst angaar byens fordeel af indquarteringen, da er det saa langt fra at denne, bestaaende af 23 officerer og militaire embedsmænd, samt af 95 underofficerer og soldater, afgiver en fordeel for byen, der i nogen maade nærmer sig hine 3400 Rbd. sølv, at den har nogen væsentlig fordeel af samme. Officererne lade saaledes for en del deres uniformer m.v. sye i Kjøbenhavn ...

*) Disse udgjorde i 1788 54.500 Rbd. D.S.

og forskrive Klædet fra Guldhuset. Ligeledes have flere af dem forhen forskrevet og forskrive tildeels endnu Kolonialsager fra Kjøbenhavn. De kjøbe for en stor Deel det Kjød og Fiesk, som de forbruge, hos Landsbyslagterne paa Torvet, og paa Exercenterkølen er et Marqvetereri for Recrutterne og Skolens Underofficerer samt for de Gemene og Underofficererne af Gvadronerne, hvilket Marqvetereri forsoner sig med de fleste af dets Fornødenheder paa lignende Maade. Officererne beboe Huse og Gaarde, som ellers vilde være beboede af andre civile Personer, som maatte have bidraget til Fattig- og Skolevæsen, isædtsfor at Officererne for deres Personer intet betale til de Fattige, intet til Skolerne, intet til Kirkerne og intet til Delinquentomkostninger. Gjødningen af Hestene sælge de til Bønderne og andre udenbys Folk, og en Deel af deres Gage anvende de til Indkjøb af Producter hos Landmanden, ligesom de simple Landsenerer og Underofficererne tildeels forsynes med Madposer fra deres Hjem, og lade intet forfærdige her i Byen. Endelig bidrager Indquareringen og til at bebyrde Byen med Alimentsbidrag og har ikke sjældent ved Underofficerernes Dødsfald eller Afgang fra Regimentet kastet hele Familier paa Fattigvæsenet.

Størstedelen af Fordelen reducerer sig efter vor allerund. Formening til, at nogle Spækhøkere, som tillige ere Værtshuusholdere, fortjene noget af de indquarterede gemene Landsenerer; men kunde det endogsaa antages at enkelte andre af Byens næringsdrivende Borgere havde nogen Fortjeneste af Indquareringen, saa faldt denne dog meget ulige, medens Byrden er ligelig fordelt paa Grund og Næring, og derved faldt til Last for mange af Byens Indboerere, som ikke have den mindste Fordele af de Militaire, hvilket er tilfældet med de fleste af dem. Saavidt vides, udgjøre de Gager, Lønninger, m. v., som fra Generalitet aarlig blive tilskillede de her indquarterede Landsenerer, 20,000 Rbd. Vil man nu endogsaa antage, at der af denne Capital omsættes hos Næringsbrugerne i Nestved 10,000 Rbd. om Aaret, og vil man beregne Fordelen, som disse kunne have, til 10 pct., saa udgjør den dog kun i det høieste 1000 Rbd.; men da neppe 10,000 Rbd., efter de allerund. anførte Omstændigheder, anvendes her i Byen af de Militaire, saa er Fordelen sikkert en Deel mindre. Desuden vilde Byen, dersom den ikke havde militair Indquarering, have lige, ja vel endogsaa have større Fordele af de Familier og Personer, som da vilde beboe de Huse og Værelser, som Officererne nu have i Brug. Fordelene af Indquareringen for Byen blive saaledes, fra hvilken Side man end betragter Sagen, meget ringe, hvorimod Indquareringen vedbliver at hvile, som en meget trykkende Byrde paa Nestved.

(Slutningen følger.)

— I Anledning af det i Nr. 48 af nærværende Blad indrykkede Reglement for Fangerne i Storebedinge og Stevns og Jars Herreders Arrester, bemærkes, at, efter en Redactionen senere tilhørdkommen Meddelelse, er Amtets Approbation kun at anses som ad interim meddeelt.

... og forskrive klædet fra guldhuset. Ligeledes have flere af dem forhen forskrevet og forskrive endnu kolonialsager fra Kjøbenhavn. De kjøbe for en stor del det kjød og flæsk, som de forbruge, hos landsbyslagterne paa torvet, og paa excerseerskolen er et marqvetereri for recrutterne og skolens underofficerer samt for de gemene og underofficererne af æskadronerne, hvilket marqvetereri forsyner sig med de fleste af dets fornødenheder paa lignende maade. Officererne beboer huse og gaarde, som ellers vilde være beboede af andre civile personer, som maatte have bidraget til fattig- og skolevæsen, isetdetfor at officererne for deres personer intet betale til de fattige, intet til skolerne, intet til kirkerne og intet til delinquentomkostninger. Gjødningen af hestene sælge de til bønderne og andre udenbys folk, og en deel af deres gage anvende de til indkjøb af producter hos landmanden, ligesom de simple landsenerer og underofficerer tildeels forsynes med madposer fra deres hjem, og lade intet forfærdige her i byen. Endelig bidrager indquareringen og til at bebyrde byen med alimentationsbidrag og har ikke sjældent ved underofficerernes dødsfald eller afgang fra regimentet kostet hel familier paa fattigvæsenet.

Størstedelen af fordelen reducerer sig efter vor allerunderd. formening til, at nogle spækhøkere, som tillige er værtshuusholdere, fortjene meget af de indquarterede gemene landsenerer; men kunde det endogsaa antages, at enkelte andre af byens næringsdrivende borgere havde nogen fortjeneste af indquareringen, saa falder denne dog meget ulige, medens byrden er ligeligt fordelt paa grund og næring, og derved falder til last for mange af byens indvaanere, som ikke have den mindste fordeel af de militaire, hvilket er tilfældet for de fleste af dem. Saavidt vides, udgjøre de gager, lønninger, m.v., som fra Generalitet aarlig blive tilstillet de indquarterede landsenerer, 20.000 Rbd. Vil man nu endogsaa antage, at der af denne capital omsættes hos næringsbrugerne i Nestved 10.000 Rbd. om aaret, og vil man beregne fordelen, som disse kunde have, til 10 pct., saa udgjør den dog kun i det høieste 1000 Rbd.; men da næppe 10.000 Rbd., efter de allerunderd. anførte omstændigheder, anvendes her i byen af de militaire, saa er fordelen sikkert en deel mindre. Desuden vilde byen, dersom den ikke havde militair indquarering, have lige, ja endogsaa have større fordele af de familier og personer, som da vilde beboe de huse og værelser, som officererne nu have i brug. Fordelene af indquareringen for byen blive saaledes, fra hvilken side man end betragter sagen, meget ringe, hvorimod indquareringen vedbliver at hvile, som en meget trykkende byrde paa Nestved.